

UREDBA (EU) br. 1290/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 11. prosinca 2013.

o utvrđivanju pravila za sudjelovanje u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i širenje njegovih rezultata te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1906/2006

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske Unije, a posebno njegove članke 173. i 183. te članak 188. drugi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda ⁽¹⁾, uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

(1) Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014.– 2020.) („Obzor 2020.”) uspostavljen je Uredbom (EU) br. 1291/2013. Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾. Tu je uredbu potrebno dopuniti pravilima za sudjelovanje u neizravnim mjerama poduzetima u okviru programa Obzor 2020. te za iskorištavanje i širenje rezultata tih mjera.

(2) Program Obzor 2020. trebalo bi provesti s ciljem izravnog doprinosa stvaranju vodećeg položaja industrije, rasta i zapošljavanja, kao i dobrobiti građana u Europi te bi on trebao odražavati stratešku viziju Komunikacije Komisije od 6. listopada 2010. pod nazivom „Vodeća inicijativa Europa 2020. – Unija inovacija”, u kojoj se Komisija obvezuje značajno pojednostaviti pristup sudionicima.

(3) Program Obzor 2020. trebao bi podupirati postignuća i funkcioniranje Europskog istraživačkog prostora u kojem

istraživači, znanstvene spoznaje i tehnologija slobodno cirkuliraju, jačanjem suradnje i između Unije i država članica i među državama članicama, osobito primjenom koherentne skupine pravila.

(4) Pravila za sudjelovanje, iskorištavanje i širenje rezultata u programu Obzor 2020. utvrđena u ovoj Uredbi („Pravila”) trebala bi na odgovarajući način odražavati preporuke Europskog parlamenta, sadržane u njegovoj Rezoluciji od 11. studenoga 2010. o pojednostavljenju provedbe istraživačkih okvirnih programa ⁽⁵⁾, i Vijeća u pogledu pojednostavljenja administrativnih i financijskih zahtjeva za istraživačke okvirne programe. Pravila bi trebala osigurati nastavak mjera za pojednostavljivanje već provedenih na temelju Odluke br. 1982/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾. Trebala bi prihvatiti preporuke iz završnog izvješća stručne skupine pod nazivom „Privremena evaluacija 7. okvirnog programa” od 12 studenoga 2010. te bi trebala omogućiti dodatni napredak u smanjenju administrativnog opterećenja sudionika i složenosti financijskih odredbi kako bi se olakšalo sudjelovanje i smanjio broj financijskih pogrešaka. Pravila bi također trebala na odgovarajući način odražavati izražena pitanja i preporuke istraživačke zajednice proizašle iz rasprave pokrenute Komunikacijom Komisije od 29. travnja 2010. pod nazivom „Pojednostavljivanje provedbe istraživačkih okvirnih programa” i kasnije Zelenom knjigom od 9. veljače 2011. pod nazivom „Od izazova do prilika: prema zajedničkom strateškom okviru za financiranje istraživanja i inovacija u EU-u”.

(5) Privremena evaluacija programa Obzor 2020. trebala bi obuhvaćati evaluaciju novog modela financiranja, uključujući njegov učinak na razine financiranja, na sudjelovanje u programu Obzor 2020. i na privlačnost programa Obzor 2020.

(6) Komisija ili relevantno tijelo za financiranje trebali bi osigurati da su svim potencijalnim sudionicima u trenutku objave poziva na podnošenje prijedloga dostupni savjetovanje i informacije.

⁽¹⁾ SL C 318, 20.10.2012., str. 1.

⁽²⁾ SL C 181, 21.6.2012., str. 111.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 21. studenog 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu)

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. studenog 2013. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014.–2020.) te stavljanju izvan snage Odluke 1982/2006/EZ (Vidjeti str. 104 ovoga Službenog lista).

⁽⁵⁾ SL C 74E, 13.3.2012., str. 34.

⁽⁶⁾ Odluka br. 1982/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o Sedmom okvirnom programu Europske zajednice za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007. – 2013.) (SL L 412, 30.12.2006., str. 1.)

(7) Kako bi osigurali usklađenost s drugim programima koje financira Unija, program Obzor 2020. trebalo bi provesti u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 1268/2012 ⁽²⁾, uzimajući u obzir posebnu prirodu aktivnosti istraživanja i inovacija.

(8) Trebalo bi osigurati cjelovit pristup na način da se kombiniraju aktivnosti obuhvaćene Sedmim okvirnim programom za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007. – 2013.) usvojenim Odlukom br. 1982/2006/EZ, Okvirnim programom za konkurentnost i inovacije uspostavljenim Odlukom br. 1639/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ te Europskim institutom za inovacije i tehnologiju (EIT) osnovanim Uredbom (EZ) br. 294/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ kako bi se olakšalo sudjelovanje, izradio usklađeni skup instrumenata i povećao znanstveni i gospodarski utjecaj, istodobno izbjegavajući udvostručavanje i rascjepkanost. Zajednička pravila trebala bi se primjenjivati kako bi se osigurao usklađen okvir koji bi trebao olakšati sudjelovanje u programima koji primaju financijske doprinose Unije iz proračuna programa Obzor 2020., uključujući sudjelovanje u programima kojima upravlja EIT, zajedničkim poduzećima ili bilo kojim drugim strukturama iz članka 187. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i sudjelovanje u programima koje poduzimaju države članice u skladu s člankom 185. UFEU-a.

Međutim, trebalo bi osigurati fleksibilnost za donošenje posebnih pravila kada je to opravdano posebnim potrebama pojedinih mjera. Kako bi se u obzir uzela posebne operativne potrebe ustanovljene u okviru relevantnog temeljnog akta tijela osnovanih u okviru članka 187. UFEU-a, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.

(9) Mjere obuhvaćene ovom Uredbom trebale bi poštovati temeljna prava i načela koja su posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Takve mjere

trebale bi biti u skladu sa svim pravnim obvezama, uključujući međunarodno pravo, i s bilo kojim relevantnim odlukama Komisije, kao što je obavijest Komisije od 28. lipnja 2013. ⁽⁵⁾, kao i s etičkim načelima, koja uključuju izbjegavanje bilo kakve povrede istraživačkog integriteta.

(10) U skladu s ciljevima međunarodne suradnje navedenima u člancima 180. i 186. UFEU-a, trebalo bi promicati sudjelovanje pravnih subjekata s poslovnim nastanom u trećim zemljama i međunarodnih organizacija. Provedba Pravila trebala bi poštovati mjere donesene u skladu s člancima 75. i 215. UFEU-a te bi trebala biti u skladu s međunarodnim pravom. Nadalje, provedba Pravila trebala bi na odgovarajući način uzimati u obzir uvjete za sudjelovanje subjekata Unije u odgovarajućim programima trećih zemalja.

(11) Pravila bi trebala pružiti koherentni, sveobuhvatni i transparentni okvir radi osiguravanja najučinkovitije moguće provedbe, uzimajući u obzir potrebu za jednostavnim pristupom za sve sudionike putem pojednostavljenih postupaka, osobito u pogledu mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi). Financijska pomoć Unije mogla bi se osigurati u različitim oblicima.

(12) U skladu s načelom transparentnosti i kao dodatak zahtjevu objavljivanja navedenom u Uredbi (EU) br. 966/2012 i u Uredbi (EU) br. 1268/2012, Komisija bi trebala objaviti otvorene pozive na podnošenje prijedloga na internetskim stranicama programa Obzor 2020., kroz posebne informacijske kanale, te bi trebala osigurati njihovo sveobuhvatno širenje, uključujući putem nacionalnih kontaktnih točaka i na zahtjev u dostupnim formatima, ako je moguće.

(13) Kriteriji za odabir i dodjelu utvrđeni u ovoj Uredbi, trebali bi se primjenjivati na transparentan način i na temelju objektivnih i mjerljivih parametara, uzimajući u obzir opći cilj programa Obzor 2020. za ostvarenje Europskog istraživačkog prostora koji dobro funkcionira.

(14) Općenito bi razdoblje između završnog datuma za podnošenje cjelovitih prijedloga i potpisivanja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava s podnositeljima prijedloga ili njihovog obavješćivanja o odlukama o dodjeli bespovratnih sredstava trebalo biti kraće od razdoblja predviđenog u Uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012. U opravdanim slučajevima i za mjere Europskog vijeća za istraživanje trebalo bi omogućiti dulje razdoblje.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 362, 31.12.2012., str. 1.).

⁽³⁾ Odluka 1639/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2006. o uspostavi Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (2007. – 2013.) (SL L 310, 9.11.2006., str. 15.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 294/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o osnivanju Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (SL L 97, 9.4.2008., str. 1.).

⁽⁵⁾ SL C 205, 19.7.2013., str. 9.

- (15) Komisija bi trebala nastaviti svoje napore za pojednostavljenje postupaka na načine koje je omogućilo unapređenje IT sustava, kao što je daljnje širenje portala za sudionike koji bi trebali funkcionirati kao jedinstvene ulazne točke od trenutka objave poziva na podnošenje prijedloga, preko podnošenja prijedloga, sve do provedbe mjere, s ciljem uspostavljanja sustava u kojem su sve usluge na jednom mjestu. Sustav također može omogućiti povratnu informaciju podnositeljima prijedloga o napretku i kronološkom prikazu njihovih prijedloga.
- (16) Rukovanje povjerljivim podacima i klasificiranim podacima trebalo bi biti uređeno svim relevantnim pravom Unije, uključujući unutarnjim pravilima institucija, kao što je Odluka Komisije 2001/844/EZ, EZUČ, Euratom⁽¹⁾ koja sadrži odredbe o sigurnosti klasificiranih podataka Europske unije.
- (17) Potrebno je uspostaviti minimalne uvjete za sudjelovanje, i kao opće pravilo i uzimajući u obzir specifičnosti mjera u sklopu programa Obzor 2020. Posebno bi trebalo utvrditi pravila o broju sudionika i njihovim sjedištima. U slučaju mjere bez sudjelovanja subjekta s poslovnim nastanom u državi članici, trebalo bi težiti postizanju ciljeva utvrđenih u člancima 173. i 179. UFEU-a.
- (18) Na temelju Odluke Vijeća 2001/822/EZ⁽²⁾ pravni subjekti iz prekomorskih zemalja i područja ispunjavaju uvjete za sudjelovanje u programu Obzor 2020., podložno posebnim uvjetima koji su u njemu utvrđeni.
- (19) Komisija bi trebala razmotriti raspored poziva za podnošenje prijedloga i zahtjeva za informacijama uzimajući u obzir, kada je moguće, uobičajena razdoblja praznika.
- (20) U slučaju neuspješnih prijedloga Komisija bi dotičnim podnositeljima trebala dati povratnu informaciju.
- (21) Jasni i transparentni mehanizmi za razvoj poziva za podnošenje prijedloga za posebne teme trebali bi omogućiti jednake uvjete, povećati privlačnost programa Obzor 2020. i povećati sudjelovanje.
- (22) Komisija bi u svim aspektima programa Obzor 2020. trebala postupati u skladu s načelima Europskog
- kodeksa dobrog administrativnog postupanja, kako je navedeno u prilogu Odluci Komisije 2000/633/EZ, EZUČ, Euratom⁽³⁾.
- (23) Primjereno je ustanoviti uvjete za osiguravanje financijskih sredstava Unije sudionicima u mjerama u sklopu programa Obzor 2020. Kako bi smanjili složenost postojećih pravila o financiranju, trebalo bi donijeti pojednostavljeni sustav povrata troškova s povećanom upotrebom jednokratnih plaćanja, paušalnih iznosa i jediničnih troškova.
- (24) Stope povrata u ovoj Uredbi navode se kao najviše stope kako bi bile u skladu sa zahtjevom u pogledu neprofitnosti i načelom sufinanciranja te kako bi se sudionicima omogućio zahtjev za nižom stopom. U načelu, uobičajene stope povrata trebale bi međutim biti 100 % ili 70 %.
- (25) Definicije OECD-a u vezi s razinom tehnološke spremnosti (TRL) trebalo bi uzeti u obzir pri klasifikaciji tehnološkog istraživanja, razvoja proizvoda i demonstracijskih aktivnosti.
- (26) Posebne izazove u području istraživanja i inovacija trebalo bi rješavati posredstvom novih oblika financiranja kao što su nagrade, predkomercijalna nabava, javna nabava inovativnih rješenja, instrument za MSP-ove i mjere brzog programa za inovacije, koji zahtijevaju posebna pravila.
- (27) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za sva poduzeća aktivna na unutarnjem tržištu, sredstva koja osigurava program Obzor 2020. trebala bi biti osmišljena u skladu s propisima o državnoj potpori kako bi se osigurala učinkovitost javne potrošnje i spriječilo narušavanje tržišta poput istiskivanja (eng. crowding out) privatnog financiranja, stvaranja neučinkovitih tržišnih struktura ili očuvanja neučinkovitih poduzeća. Trebalo bi poduzeti korake kako bi se osiguralo da se financiranjem mjera inovacije ne narušava tržišno natjecanje niti dovodi do ometanja tržišta bez dovoljnog razloga.
- (28) Financijski interesi Unije trebali bi se putem proporcionalnih mjera štiti tijekom cijelog ciklusa rashoda, osiguravajući prikladnu ravnotežu između povjerenja i kontrole.
- (29) U skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Pravila bi trebala pružiti osnovu za šire prihvaćanje uobičajene prakse troškovnog računovodstva korisnika.

(1) 2001/844/EZ, EZUČ, Euratom: Odluka Komisije od 29. studenoga 2001. o izmjeni njezina unutarnjeg Poslovnika (SL L 317, 3.12.2001.).

(2) Odluka Vijeća od 27. studenoga 2001. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj zajednici („Odluka o prekomorskom pridruživanju”) (SL L 314, 30.11.2001., str. 1.).

(3) 2000/633/EZ, EZUČ, Euratom: Odluka Komisije od 17. listopada 2000. o izmjeni njezina Poslovnika (SL L 267, 20.10.2000., str. 63.).

- (30) Jamstveni fond za sudionike uspostavljen Uredbom (EZ) br. 1906/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, a kojim upravlja Komisija, pokazao se kao važan zaštitni mehanizam koji ublažava rizike povezane s iznosima koji su dospjeli, a nisu isplaćeni od strane sudionika koji ne ispunjavaju obveze. Stoga bi trebalo uspostaviti novi Jamstveni fond za sudionike („Fond“). Kako bi se osiguralo učinkovitije rukovođenje i bolja pokrivenost rizika sudionika, Fond bi trebao obuhvaćati mjere u sklopu programa uspostavljenog Odlukom br. 1982/2006/EZ, u sklopu programa uspostavljenog Odlukom Vijeća 2006/970/Euratom ⁽²⁾, u sklopu programa uspostavljenog Odlukom Vijeća 2012/93/Euratom ⁽³⁾, kao i mjere u sklopu programa Obzor 2020. i Uredbe (Euratom) br. 1314/2013 Vijeća ⁽⁴⁾. Programi kojima upravljaju subjekti koji nisu tijela Unije za financiranje ne bi trebali biti obuhvaćeni Fondom.
- (31) Kako bi se povećala transparentnost, trebalo bi objaviti imena stručnjaka koji su pomogli Komisiji ili relevantnim tijelima za financiranje u primjeni ove Uredbe. Ako bi objava imena ugrozila sigurnost ili integritet stručnjaka ili bi neopravdano dovela u pitanje njegovu privatnost, Komisija ili tijela za financiranje trebala bi imati mogućnost da ne objave takva imena.
- (32) Osobni podaci koji se odnose na stručnjake trebali bi se obrađivati u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.
- (33) Trebalo bi utvrditi pravila kojima se uređuje iskorištavanje i širenje rezultata kako bi se osiguralo da sudionici prema potrebi štite, iskorištavaju i šire te rezultate te kako bi se predvidjela mogućnost dodatnih uvjeta iskorištavanja u europskom strateškom interesu. Sudionici koji su primili financijska sredstva Unije i koji namjeravaju iskoristiti rezultate dobivene takvim financiranjem ponajprije u trećim zemljama koje nisu pridružene programu Obzor 2020. trebali bi navesti kako će financiranje od strane Unije doprinijeti sveukupnoj konkurentnosti Unije (načelo reciprociteta), kako je navedeno u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.
- (34) U slučaju istraživanja s potencijalom za daljnji razvoj u novu medicinsku tehnologiju (kao što su lijekovi, cjepiva i medicinska dijagnostika) prema potrebi bi trebalo poduzeti mjere kako bi se osiguralo neposredno iskorištavanje i širenje rezultata.
- (35) Unatoč uspjehu postojećih kreditnih i vlasničkih financijskih instrumenata Unije za istraživanja, razvoj, inovacije i rast, pristup rizičnom financiranju i dalje je ključno pitanje, posebno za inovativne MSP-ove. Kako bi se omogućila njihova najučinkovitija upotreba, kreditni i vlasnički financijski instrumenti trebali bi se moći kombinirati jedan s drugim i s bespovratnim sredstvima koja se financiraju u sklopu proračuna Unije, uključujući u sklopu programa Obzor 2020. Osim toga, Komisija bi posebno trebala osigurati kontinuitet Instrumenta za podjelu rizika pri financiranju (RSFF) uspostavljenog na temelju Odluke br. 1982/2006/EZ te rane faze instrumenta za pomoć za brzo rastuća i inovativna mala i srednja poduzeća (GIF1) uspostavljenog na temelju Odluke br. 1639/2006/EZ u okviru kreditnih i vlasničkih financijskih instrumenata koji ih nasljeđuju u skladu s programom Obzor 2020., to jest „Službe Unije za zajmove i jamstva za istraživanja i inovacije” odnosno „Vlasničkih instrumenata Unije za istraživanja i inovacije”. U tom kontekstu, prihodi i vraćanja ostvareni bilo kojim od tih financijskih instrumenata trebali bi izravno koristiti financijskim instrumentima uspostavljenima u okviru programa Obzor 2020.
- (36) Komisija bi trebala osigurati dovoljno komplementarnosti između instrumenata za MSP-ove u okviru programa Obzor 2020. i financijskih instrumenata u okviru programa Obzor 2020. i programa COSME uspostavljenog u skladu s Uredbom (EU) br. 1287/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾, kao i između programa i instrumenata uspostavljenih zajedno s državama članicama, kao što je zajednički program Eurostars ⁽⁷⁾.
- (37) Radi pravne sigurnosti i jasnoće, Uredbu (EZ) br. 1906/2006 trebalo bi staviti izvan snage,
- ⁽¹⁾ Uredba br. 1906/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje poduzeća, istraživačkih centara i sveučilišta u aktivnostima u okviru Sedmog okvirnog programa te za širenje rezultata istraživanja (2007. – 2013.) (SL L 391, 30.12.2006., str. 1.).
- ⁽²⁾ Odluka Vijeća 2006/970/Euratom od 18. prosinca 2006. o Sedmom okvirnom programu Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) za aktivnosti u području nuklearnih istraživanja i osposobljavanja (2007. – 2011.) (SL L 400, 30.12.2006., str. 60.).
- ⁽³⁾ 2012/93/Euratom: Odluka Vijeća od 19. prosinca 2011. o Okvirnom programu Europske zajednice za atomsku energiju za aktivnosti u području nuklearnih istraživanja i osposobljavanja (2012. – 2013.) (SL L 47, 18.2.2012., str. 25.).
- ⁽⁴⁾ Uredba (Euratom) br. 1314/2013 Vijeća o programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju (2014. – 2018.) koji nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (Vidjeti str. 948 ovoga Službenog lista).
- ⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).
- ⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 1287/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi Programa za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME) (2014.-2020.) i stavljanju izvan snage Odluke br. 1639/2006/EZ (Vidjeti str. 33 ovoga Službenog lista)
- ⁽⁷⁾ Odluka br. 743/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o sudjelovanju Zajednice u programu za istraživanje i razvoj koji je poduzelo nekoliko država članica s ciljem podupiranja istraživanja i razvoja koje provode mala i srednja poduzeća (SL L 201, 30.7.2008., str. 58.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju posebna pravila za sudjelovanje u neizravnim mjerama koje se poduzimaju na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013, uključujući sudjelovanje u neizravnim mjerama koje financiraju tijela za financiranje u skladu s člankom 9. stavkom 2. te uredbe.

Ovom se Uredbom također utvrđuju pravila o iskorištavanju i širenju rezultata.

2. Podložno posebnim pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi, primjenjuju se relevantna pravila Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbe (EU) br. 2168/2012.

3. Uredbom (EZ) br. 294/2008 ili bilo kojim temeljnim aktom kojim se zadaće izvršavanja proračuna povjeravaju tijelu za financiranje na temelju članka 185. UFEU-a mogu se ustanoviti pravila koja odstupaju od onih utvrđenih ovom Uredbom. Kako bi se u obzir uzele njihove posebne operativne potrebe i podložno pravilima ustanovljenima u relevantnom temeljnom aktu, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 56., u vezi s tijelima za financiranje osnovanima na temelju članka 187. UFEU-a, o:

(a) uvjetima za sudjelovanje u pozivima na podnošenje prijedloga koje objavljuju tijela za financiranje osnovana u području aeronautike s ciljem smanjenja najmanjeg broja sudionika navedenog u članku 9. stavku 1.;

(b) ispunjavanju uvjeta za financiranje kako je navedeno u članku 10., kojima se tijelima za financiranje osnovanima u području bioindustrija i inovativnih lijekova omogućuje ograničavanje ispunjavanja uvjeta za financiranje na određenu vrstu sudionika;

(c) pravilima o iskorištavanju i širenju rezultata kojima se tijelima za financiranje osnovanima u području inovativnih lijekova omogućuje sljedeće:

i. proširenje mogućnosti prijenosa i licenciranja rezultata i postojećeg znanja za povezane subjekte, kupce i bilo koje subjekte sljednike, u skladu sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava i bez pristanka ostalih sudionika iz članka 44. stavaka 1. i 2.;

ii. odobravanje posebnih sporazuma za prava pristupa postojećem znanju za razvoj rezultata za komercijalizaciju ili komercijalizaciju samih rezultata (izravno iskorištavanje) iz članka 48. stavaka 2. do 4.;

iii. dopunjavanje pravila uvođenjem odredbi o vlasništvu i pristupu podacima, znanju i informacijama koje nisu unutar okvira ciljeva mjere i koje nisu potrebne za provedbu i iskorištavanje mjere (uz projekt) iz članka 41. stavka 2. te članaka 45. do 48.;

iv. proširenje pravila o iskorištavanju u ostale svrhe osim provedbe mjere (korištenje za istraživanje) ili razvoja rezultata za komercijalizaciju ili komercijalizacije samih rezultata (izravno iskorištavanje) iz članka 48.;

v. određivanje posebnih kriterija za omogućavanje podlicenciranja od strane jednog sudionika za drugog sudionika u okviru iste mjere iz članka 46. stavka 2.;

vi. proširenje, pod uvjetima definiranim u konzorcijskom sporazumu iz članka 24. stavka 2., prava pristupa sudionika, njihovih povezanih subjekata i trećih strana kao stjecatelja licencije za rezultate ili postojeće znanje u ostale svrhe osim provedbe mjere (korištenje za istraživanje) pod odgovarajućim uvjetima, uključujući financijske uvjete, ili razvoja rezultata za komercijalizaciju ili komercijalizacije samih rezultata (izravno iskorištavanje), kako je navedeno u člancima 46. do 48.;

vii. uvjetovanje prava pristupa za izravno iskorištavanje sporazumom između dotičnih sudionika, kako je navedeno u članku 48.;

viii. određivanje da širenje putem otvorenog pristupa znanstvenim publikacijama, kako je navedeno u članku 43. stavku 2., bude fakultativno;

(d) financiranju mjera, omogućujući tijelima za financiranje u području elektroničkih komponenti i sustava primjenu stopa povrata različitih od onih navedenih u članku 28. stavku 3. u slučajevima u kojima jedna ili više država članica sufinancira sudionika ili mjeru.

Tijelo za financiranje kojem su povjerene zadaće izvršavanja proračuna na temelju članka 58. stavka 1. točke (c) podtočke i. ili ii. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, može primjenjivati pravila koja odstupaju od onih utvrđenih u ovoj Uredbi, podložno suglasnosti Komisije, ako to zahtijevaju posebne operativne potrebe. Komisija daje suglasnost u takvim slučajevima samo ako su ta pravila u skladu s općim načelima ustanovljenima u ovoj Uredbi.

4. Ova Uredba ne primjenjuje se na izravne mjere koje provodi Zajednički istraživački centar (JRC).

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „prava pristupa” znači prava na korištenje rezultata ili postojećeg znanja pod uvjetima utvrđenima u skladu s ovom Uredbom;
- (2) „povezani subjekt” znači svaki pravni subjekt koji je pod izravnom ili neizravnom kontrolom sudionika, ili je pod istom izravnom ili neizravnom kontrolom kao i sudionik, ili koji izravno ili neizravno kontrolira sudionika. Kontrola može biti u bilo kojem obliku navedenom u članku 8. stavku 2.;
- (3) „pridružena zemlja” znači treća zemlja koja je stranka međunarodnog sporazuma sklopljenog s Unijom, kako je određeno u članku 7. Uredbe (EU) br. 1291/2013
- (4) „postojeće znanje” znači bilo koji podaci, znanje ili informacije bilo kojeg oblika ili prirode, materijalne ili nematerijalne, uključujući bilo koja prava kao što su prava intelektualnog vlasništva: i. kojima sudionici raspolažu prije pristupanja mjeri, ii. koja su potrebna za izvršavanje mjere ili za iskorištavanje rezultata mjere; i iii. koja određuju sudionici u skladu s člankom 45.;
- (5) „temeljni akt” znači pravni akt koji su donijele institucije Unije u obliku uredbe, direktive ili odluke u smislu članka 288. UFEU-a, koji predstavlja pravnu osnovu za mjeru;
- (6) „mjera inovacije” znači mjera koja se ponajprije sastoji od aktivnosti kojima je izravni cilj izrada planova i rješenja ili dizajna novih, promijenjenih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga. U tu svrhu one mogu obuhvaćati izradu prototipova, testiranje, demonstriranje, pokusno izvođenje, vrednovanje proizvoda velikog opsega i tržišnu replikaciju;

- (7) „mjera koordinacije i potpore” znači mjera koja se ponajprije sastoji od popratnih mjera kao što su normizacija, širenje, podizanje razine svijesti i komunikacija, umrežavanje, usluge koordinacije ili podrške, dijalozni o politikama te vježbe i studije uzajamnog učenja, uključujući projektne studije za novu infrastrukturu, a mogu uključivati i dodatne aktivnosti umrežavanja i koordinacije između programa u različitim zemljama;
- (8) „širenje rezultata” znači javno otkrivanje rezultata svim odgovarajućim sredstvima (osim onih koja proizlaze iz zaštite ili iskorištavanja rezultata), uključujući objavljivanjem znanstvenih publikacija u bilo kojem mediju;
- (9) „iskorištavanje” znači korištenje rezultata u daljnjim istraživačkim aktivnostima, uz one koje su već obuhvaćene dotičnom mjerom, ili u razvoju, stvaranju i stavljanju na tržište proizvoda ili procesa, ili u stvaranju i pružanju usluge, ili u aktivnostima normizacije;
- (10) „pošteni i razumni uvjeti” znači odgovarajući uvjeti, uključujući moguće financijske uvjete ili uvjete oslobođene plaćanja, uzimajući u obzir posebne okolnosti zahtjeva za pristup, na primjer stvarnu ili potencijalnu vrijednost rezultata ili postojećeg znanja za koje se zahtijeva pristup i/ili područje primjene, trajanje ili druga obilježja predviđenog iskorištavanja;
- (11) „tijelo za financiranje” znači tijelo, koje nije Komisija, kako je navedeno u članku 58. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, kojem je Komisija povjerila zadaće izvršavanja proračuna u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1291/2013
- (12) „međunarodna organizacija europskog interesa” znači međunarodna organizacija čiju većinu članova čine države članice ili pridružene zemlje i čiji je glavni cilj promicanje znanstvene i tehnološke suradnje u Europi;
- (13) „pravni subjekt” znači bilo koja fizička osoba ili bilo koja pravna osoba osnovana i prepoznata kao takva u skladu s nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, a koja ima pravnu osobnost i koja može, djelujući u svoje ime, izvršavati prava i preuzimati obveze;
- (14) „neprofitni pravni subjekt” znači pravni subjekt koji u skladu sa svojim pravnim oblikom ne ostvaruje dobit ili koji ima pravnu ili statutarnu obvezu ne raspodjeljivati dobit svojim imateljima udjela ili pojedinačnim članovima;

- (15) „sudionik” znači bilo koji pravni subjekt koji izvodi mjeru ili dio mjere u okviru Uredbe (EU) br. 1291/2013 i ima prava i obveze u odnosu na Uniju ili drugo tijelo za financiranje u skladu s ovom Uredbom;
- (16) „mjera sufinanciranja programa” znači mjera koja se financira putem bespovratnih sredstava, čija je glavna svrha nadopunjavati pojedinačne pozive ili programe koje financiraju subjekti koji nisu tijela Unije za financiranje, koji upravljaju programima za istraživanja i inovacije. Mjera sufinanciranja programa može uključivati i dodatne aktivnosti umrežavanja i koordinacije između programa u različitim zemljama;
- (17) „predkomercijalna nabava” znači nabava usluga istraživanja i razvoja koja uključuje podjelu rizika i koristi pod tržišnim uvjetima te konkurentni razvoj u fazama, u kojima su dobivene istraživačke i razvojne usluge jasno razdvojene od uvođenja komercijalnih količina krajnjih proizvoda;
- (18) „javna nabava inovativnih rješenja” znači nabava u kojoj javni naručitelji djeluju kao prvi kupac (eng. launch customer) za inovativnu robu ili usluge koje još nisu šire komercijalno dostupne i može uključivati ispitivanje sukladnosti;
- (19) „rezultati” znači bilo koji materijalni ili nematerijalni ishod mjere, kao što su podaci, znanje ili informacije koji su ostvareni u sklopu mjere, bez obzira na njihov oblik ili narav, bez obzira na to mogu li se zaštititi ili ne, kao i prava povezana s njima, uključujući prava intelektualnog vlasništva;
- (20) „MSP-ovi” znači mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća, kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ ⁽¹⁾;
- (21) „program rada” znači dokument koji je Komisija donijela za provedbu posebnog programa u skladu s člankom 5. Odluke Vijeća 2013/743/EU ⁽²⁾;
- (22) „plan rada” znači dokument sličan programu rada Komisije koji su donijela tijela za financiranje kojima je povjeren dio provedbe programa Obzor 2020., u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1291/2013.

⁽¹⁾ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2013/743/EU od 11. prosinca 2013. o uspostavi posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. - 2020.) (Vidjeti str. 965 ovoga Službenog lista).

2. Za potrebe ove Uredbe, subjekt koji nema pravnu osobnost u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom smatra se izjednačenim s pravnim subjektom ako su ispunjeni uvjeti iz članka 131. stavka 2. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 i članka 198. Uredbe (EU) br. 1268/2012.

3. Za potrebe ove Uredbe primatelji bespovratnih sredstava ne smatraju se tijelima za financiranje.

Članak 3.

Povjerljivost

Podložno uvjetima utvrđenima u provedbenim sporazumima, odlukama ili ugovorima, svi podaci, znanje i informacije priopćeni kao povjerljivi u okviru mjere, čuvaju se kao povjerljivi, uzimajući na odgovarajući način u obzir pravo Unije o zaštiti klasificiranih podataka i pristupu njima.

Članak 4.

Informacije koje trebaju biti dostupne

1. Ne dovodeći u pitanje članak 3., Komisija institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije, svim državama članicama ili pridruženim zemljama na zahtjev stavlja na raspolaganje sve korisne informacije koje posjeduje o rezultatima koje je ostvario sudionik u okviru mjere za koju je primio financijska sredstva Unije, ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

(a) dotične informacije važne su za javni poredak;

(b) sudionici nisu pružili opravdane i dostatne razloge za uskraćivanje dotičnih informacija.

Pri mjerama u okviru posebnog cilja „sigurna društva – zaštita slobode i sigurnosti Europe i njezinih građana”, Komisija institucijama, tijelima ili agencijama Unije ili nacionalnim tijelima država članica na njihov zahtjev stavlja na raspolaganje sve korisne informacije koje posjeduje o rezultatima koje je ostvario sudionik u okviru mjere za koju je primio financijska sredstva Unije. Komisija obavješćuje sudionika o tom dostavljanju. Ako država članica ili institucija, tijelo, ured ili agencija Unije zahtijeva dostavljanje informacija, Komisija o tom dostavljanju obavješćuje sve države članice.

2. Smatra se da pružanje informacija u skladu sa stavkom 1. ne prenosi na primatelja prava ili obveze Komisije ili sudionika. Međutim, primatelj s takvim informacijama postupa kao s povjerljivima, osim ako se objave ili ih objave sudionici ili ako su priopćene Komisiji bez ograničenja u pogledu povjerljivosti. U pogledu klasificiranih podataka, primjenjuju se pravila Komisije o sigurnosti.

Članak 5

Smjernice i informacije za potencijalne sudionike

U skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbom (EU) br. 1268/2012, Komisija ili relevantno tijelo za financiranje osigurava da su svim potencijalnim sudionicima u trenutku objave poziva na podnošenje prijedloga dostupne dostatne smjernice i informacije, posebno primjenjiv model sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

GLAVA II.

PRAVILA ZA SUDJELOVANJE

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 6.

Oblici financiranja

U skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. 1291/2013, financiranje može biti u jednom ili nekoliko oblika predviđenih Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012, a posebno u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, nabave ili financijskih instrumenata.

Članak 7.

Pravni subjekti koji mogu sudjelovati u mjerama

1. U mjerama može sudjelovati svaki pravni subjekt, bez obzira na mjesto poslovnog nastana, ili međunarodna organizacija, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovoj Uredbi, zajedno sa svim uvjetima utvrđenima u relevantnom programu rada ili planu rada.

2. Mjerodavni program rada može ograničiti sudjelovanje u programu Obzor 2020. ili njegovim dijelovima za pravne subjekte s poslovnim nastanom u trećim zemljama ako se smatra da uvjeti za sudjelovanje pravnih subjekata iz država članica, ili njihovih povezanih subjekata s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, u programima za istraživanja i inovacije treće zemlje štetno utječu na interese Unije.

3. Relevantni program rada ili plan rada može isključiti subjekte koji ne mogu pružiti zadovoljavajuća sigurnosna jamstva, uključujući u pogledu sigurnosnog odobrenja za osoblje, ako je to opravdano iz sigurnosnih razloga.

4. Zajednički istraživački centar može sudjelovati u mjerama s jednakim pravima i obvezama kao pravni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici.

Članak 8.

Neovisnost

1. Dva pravna subjekta smatraju se međusobno neovisnima ako niti jedan od njih nije pod izravnom ili neizravnom kontrolom drugoga ili pod istom izravnom ili neizravnom kontrolom kao i drugi.

2. Za potrebe stavka 1., kontrola osobito može imati jedan od sljedećih oblika:

(a) izravno ili neizravno držanje više od 50 % nominalne vrijednosti emitiranog osnovnog kapitala dotičnog pravnog subjekta, ili većine glasačkih prava imatelja udjela ili članova tog pravnog subjekta;

(b) izravno ili neizravno, stvarno ili pravno, držanje ovlasti donošenja odluka u dotičnom pravnom subjektu.

3. Za potrebe stavka 1., sljedeći odnosi između pravnih subjekata sami se po sebi ne smatraju odnosima kontrole:

(a) isto javno investicijsko društvo, institucionalni investitor ili društvo poduzetničkog kapitala izravno ili neizravno drži više od 50 % nominalne vrijednosti emitiranog osnovnog kapitala ili većinu glasačkih prava imatelja udjela ili članova;

(b) dotični pravni subjekti u vlasništvu su ili pod nadzorom istog tijela javne vlasti.

POGLAVLJE II.

Bespovratna sredstva

Odjeljak I.

Postupak dodjele

Članak 9.

Uvjeti za sudjelovanje

1. Primjenjuju se sljedeći minimalni uvjeti:

(a) u mjeri sudjeluju barem tri pravna subjekta;

(b) svaki od triju pravnih subjekata ima poslovni nastan u različitoj državi članici ili pridruženoj zemlji; i

(c) tri pravna subjekta iz točke (b) međusobno su neovisna u smislu članka 8.

2. Za potrebe stavka 1., ako je jedan od sudionika Zajednički istraživački centar ili međunarodna organizacija europskog interesa, ili neki subjekt osnovan na temelju prava Unije, smatra se da ima poslovni nastan u državi članici ili pridruženoj zemlji koja nije država članica ili pridružena zemlja u kojoj poslovni nastan ima drugi sudionik u istoj mjeri.

3. Odstupajući od stavka 1., minimalni je uvjet sudjelovanje jednog pravnog subjekta s poslovnim nastanom u državi članici ili pridruženoj zemlji:

- (a) za pionirske istraživačke mjere Europskog vijeća za istraživanje (ERC);
- (b) za instrument za MSP-ove, ako mjera ima jasnu europsku dodanu vrijednost;
- (c) za mjere sufinanciranja programa; i
- (d) u opravdanim slučajevima predviđenima u programu rada ili planu rada.

4. Odstupajući od stavka 1., za mjere koordinacije i potpore i mjere osposobljavanja i mobilnosti, minimalni uvjet je sudjelovanje jednog pravnog subjekta.

5. Ako je to prikladno i opravdano, programi rada ili planovi rada mogu predvidjeti dodatne uvjete u skladu s posebnim zahtjevima politika ili karakterom i ciljevima mjere, uključujući, između ostalog, uvjete koji se tiču broja sudionika, vrste sudionika i mjesta poslovnog nastana.

Članak 10.

Prihvatljivost za financiranje

1. Za dodjelu financijskih sredstava Unije prihvatljivi su sljedeći sudionici:

- (a) svaki pravni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici ili pridruženoj zemlji, ili osnovan u skladu s pravom Unije;
- (b) svaka međunarodna organizacija europskog interesa;
- (c) svaki pravni subjekt s poslovnim nastanom u trećoj zemlji navedenoj u programu rada.

2. Za sudjelujuće međunarodne organizacije, ili sudjelujuće pravne subjekte s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, koji nisu prihvatljivi za financiranje u skladu sa stavkom 1., financijska sredstva Unije mogu se dodijeliti ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) Komisija ili relevantno tijelo za financiranje smatraju da je sudjelovanje nužno za izvršavanje mjere;
- (b) takvo financiranje predviđeno je u bilateralnom sporazumu o znanosti i tehnologiji ili u nekom drugom dogovoru između Unije i međunarodne organizacije ili, u slučaju

subjekata s poslovnim nastanom u trećim zemljama, zemlje u kojoj se nalazi poslovni nastan pravnog subjekta.

Članak 11.

Pozivi na podnošenje prijedloga

1. Pozivi na podnošenje prijedloga objavljuju se u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbom (EU) br. 1268/2012, posebno uzimajući u obzir potrebu za transparentnošću i nediskriminacijom te za fleksibilnošću koja odgovara raznolikoj prirodi sektora za istraživanje i inovacije.

2. Kao iznimka i ne dovodeći u pitanje druge slučajeve predviđene Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbom (EU) br. 1268/2012, pozivi na podnošenje prijedloga ne objavljuju se za mjere koordinacije i potpore i mjere sufinanciranja programa koje trebaju izvršiti pravni subjekti utvrđeni u programima rada ili planovima rada, ako mjera nije obuhvaćena pozivom na podnošenje prijedloga.

3. U skladu s relevantnim pravilima Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbe (EU) br. 1268/2012, omogućuje se dovoljno vremena za pripremu prijedloga, uz razuman rok za predstojeće pozive na podnošenje prijedloga kroz objavu programa rada i razumno razdoblje između objave poziva na podnošenje prijedloga i roka za podnošenje prijedloga.

Članak 12.

Zajednički pozivi s trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama

1. Zajednički pozivi na podnošenje prijedloga s trećim zemljama ili njihovim znanstvenim i tehnološkim organizacijama i agencijama ili s međunarodnim organizacijama mogu se objaviti kako bi se zajednički financirale mjere u prioritetnim područjima od zajedničkog interesa i očekivane uzajamne koristi kada postoji jasna dodana vrijednost za Uniju. Prijedlozi se procjenjuju i odabiru na temelju zajedničkih postupaka za evaluaciju i odabir koje treba dogovoriti. Takvi postupci evaluacije i odabira osiguravaju poštovanje načela iz glave VI. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012te uključuju uravnoteženu skupinu neovisnih stručnjaka koje imenuje svaka strana.

2. Pravni subjekti koji primaju financijska sredstva Unije sklapaju sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava s Unijom ili relevantnim tijelom za financiranje. Taj sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava uključuje opis posla koji trebaju obaviti ti sudionici i sudjelujući pravni subjekti iz uključenih trećih zemalja.

3. Pravni subjekti koji primaju financijska sredstva Unije sklapaju sporazum o koordinaciji sa sudjelujućim pravnim subjektima koji primaju financijska sredstva od relevantnih trećih zemalja ili međunarodnih organizacija.

Članak 13.**Prijedlozi**

1. Prijedlozi uključuju nacrt plana za iskorištavanje i širenje rezultata, ako je to predviđeno programom rada ili planom rada.

2. Svaki zahtjev za istraživanja koja se provode na ljudskim embrionalnim matičnim stanicama prema potrebi uključuje pojedinosti povezane s izdavanjem dozvole i kontrolnim mjerama koje će poduzeti nadležna tijela dotičnih država članica, kao i pojedinosti etičkih odobrenja koja će se izdati. U pogledu uzimanja ljudskih embrionalnih matičnih stanica, na institucije, organizacije i istraživače primjenjuju se stroga pravila izdavanja dozvola i kontrole u skladu s pravnim okvirom dotičnih država članica.

3. Prijedlog koji se kosi s etičkim načelima ili mjerodavnim zakonodavstvom ili koji ne ispunjava uvjete navedene u Odluci br. /2013/EU u programu rada, u planu rada ili u pozivu na podnošenje prijedloga može u bilo koje vrijeme biti izuzet iz postupaka evaluacije, odabira i dodjele sredstava.

4. Ako je to relevantno i određeno u programu rada ili planu rada, prijedlozi objašnjavaju kako je i u kojoj mjeri rodna analiza relevantna za sadržaj planiranog projekta.

Članak 14.**Preispitivanje etičnosti**

1. Komisija sustavno provodi preispitivanje etičnosti prijedloga koji postavljaju etička pitanja. To preispitivanje provjerava poštovanje etičkih načela i zakonodavstva te, u slučaju istraživanja koje se provodi izvan Unije, bi li ista vrsta istraživanja bila dopuštena u državi članici.

2. Komisija postupak preispitivanja etičnosti čini što je moguće transparentnijim i osigurava da se pravovremeno provodi uz izbjegavanje, ako je moguće, ponovne predaje dokumenata.

Članak 15.**Kriteriji odabira i dodjele**

1. Podneseni prijedlozi ocjenjuju se na temelju sljedećih kriterija za dodjelu sredstava:

(a) izvrsnosti;

(b) utjecaja;

(c) kvalitete i učinkovitosti provedbe.

2. Na prijedloge za pionirske istraživačke mjere ERC-a primjenjuje se samo kriterij iz stavka 1. točke (a).

3. Kriterijima iz stavka 1. točke (b) moguće je dati veću važnost za prijedloge za mjere inovacije.

4. Program rada ili plan rada utvrđuje daljnje pojedinosti za primjenu kriterija za dodjelu sredstava utvrđenih u stavku 1. te točno navodi ponderiranje i granične vrijednosti.

5. Komisija u obzir uzima mogućnost postupka podnošenja u dvije faze predviđenog u Uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbi (EU) br. 1268/2012, ako je odgovarajuće i dosljedno ciljevima poziva na podnošenje prijedloga.

6. Prijedlozi se raspoređuju u skladu s rezultatima evaluacije. Odabir se vrši na temelju tog poretka.

7. Evaluaciju provode neovisni stručnjaci.

8. U slučaju pravnog subjekta iz članka 11. stavka 2. ili u drugim valjano opravdanim iznimnim okolnostima, evaluacija se može provesti i na način kojim se odstupa od stavka 7. Za svaki slučaj takve evaluacije Komisija državama članicama pruža detaljne informacije o korištenom postupku evaluacije i njegovom ishodu.

9. Ako su za mjeru tražena financijska sredstva Unije u iznosu jednakom ili većem od 500 000 EUR, Komisija ili relevantno tijelo za financiranje, sredstvima koja su sukladna nacionalnom pravu, unaprijed provjeravaju financijsku sposobnost samo koordinatora. Nadalje, kad god na temelju dostupnih informacija postoje opravdani razlozi za sumnju u financijsku sposobnost koordinatora ili drugih sudionika, Komisija ili relevantno tijelo za financiranje provjeravaju njihovu financijsku sposobnost.

10. Ne provjerava se financijska sposobnost pravnih subjekata za čiju održivost jamči država članica ili pridružena zemlja niti srednjoškolskih i visokoškolskih obrazovnih ustanova.

11. Za financijsku sposobnost može jamčiti bilo koji drugi pravni subjekt, čija se financijska sposobnost zauzvrat provjerava u skladu sa stavkom 5.

Članak 16.**Postupak preispitivanja evaluacije**

1. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje osiguravaju transparentan postupak preispitivanja evaluacije za podnositelje prijedloga koji smatraju da evaluacija njihovog prijedloga nije izvršena u skladu s postupcima navedenima u ovoj Uredbi, mjerodavnom programu rada, planu rada ili pozivu na podnošenje prijedloga.

2. Zahtjev za preispitivanje odnosi se na određeni prijedlog, a podnosi ga koordinator prijedloga u roku od 30 dana od dana kada Komisija ili relevantno tijelo za financiranje obavijeste koordinatore o rezultatima evaluacije.

3. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje odgovorni su za ispitivanje zahtjeva iz stavka 2. Ispitivanje obuhvaća samo proceduralne aspekte evaluacije, a ne osnovanost prijedloga.

4. Odbor za preispitivanje evaluacije koji se sastoji od osoblja Komisije ili osoblja relevantnog tijela za financiranje donosi mišljenje o proceduralnim aspektima postupka evaluacije. Predsjeda mu službenik Komisije ili relevantnog tijela za financiranje iz odjela koji nije odjel odgovoran za poziv na podnošenje prijedloga. Odbor može preporučiti jedno od sljedećeg:

(a) ponovnu evaluaciju prijedloga, ponajprije od strane evaluatora koji nisu sudjelovali u prethodnoj evaluaciji;

(b) potvrdu početne evaluacije.

5. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje na temelju preporuke iz stavka 4. donose odluku i priopćuju je koordinatoru prijedloga. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje takvu odluku donose bez neopredivanog odgađanja.

6. Postupak preispitivanja ne zadržava postupak odabira prijedloga koji nisu predmet zahtjeva za preispitivanjem.

7. Postupak preispitivanja ne isključuje bilo koje druge mjere koje sudionik može poduzimati u skladu s pravom Unije.

Članak 17.

Upiti i pritužbe

1. Komisija osigurava postojanje postupka kojim sudionici mogu podnositi upite ili pritužbe o svojem sudjelovanju u programu Obzor 2020.

2. Komisija osigurava da su informacije o tome kako iznijeti primjedbe te podnijeti upite ili pritužbe stavljene na raspolaganje svim sudionicima i objavljene na internetu.

Članak 18.

Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava

1. Komisija, u bliskoj suradnji s državama članicama, sastavlja model sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava između Komisije ili relevantnog tijela za financiranje i sudionika

u skladu s ovom Uredbom. Ako je potrebna značajna izmjena modela sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, Komisija ga, u bliskoj suradnji s državama članicama, mijenja prema potrebi.

2. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje sklapaju sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava sa sudionicima. Uklanjanje ili zamjena subjekta prije potpisivanja sporazuma moraju biti valjano opravdani.

3. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava utvrđuju se prava i obveze sudionika te ili Komisije ili relevantnog tijela za financiranje, u skladu s ovom Uredbom. Njime se utvrđuju i prava i obveze pravnih subjekata koji postanu sudionici tijekom provedbe mjere, kao i uloga i zadaće koordinatore konzorcija.

4. Na temelju zahtjeva u programu rada ili planu rada, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se utvrditi prava i obveze sudionika u odnosu na prava pristupa, iskorištavanje i širenje rezultata, pored onih utvrđenih u ovoj Uredbi.

5. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava odražava, prema potrebi i u najvećoj mogućoj mjeri, opća načela utvrđena u Preporuci Komisije o Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu ponašanja pri zapošljavanju istraživača, načela istraživačkog integriteta, Preporuku Komisije o upravljanju intelektualnim vlasništvom u aktivnostima prijenosa znanja, Kodeks prakse za sveučilišta i ostale javne institucije za istraživanja, kao i načelo ravnopravnosti spolova utvrđeno u članku 16. Uredbe (EU) br. 1291/2013.

6. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava sadrži, prema potrebi, odredbe kojima se osigurava poštovanje etičkih načela, uključujući osnivanje neovisnog etičkog odbora i pravo Komisije da neovisni stručnjaci provedu reviziju etičnosti.

7. U valjano opravdanim slučajevima, posebna bespovratna sredstva za mjere mogu činiti dio okvirnog partnerstva u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbe (EU) br. 1268/2012.

Članak 19.

Odluke o dodjeli bespovratnih sredstava

Prema potrebi i u valjano opravdanim slučajevima, umjesto sklapanja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, Komisija, u skladu s člankom 121. stavkom 1. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 ili relevantno tijelo za financiranje mogu obavijestiti o odlukama o dodjeli bespovratnih sredstava. Odredbe ove Uredbe koje se odnose na sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava primjenjuju se mutatis mutandis.

Članak 20.

Vrijeme dodjele bespovratnih sredstava

1. U skladu s člankom 128. stavkom 2. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, u pozivima na podnošenje prijedloga određuje se planirani datum do kojeg se svi podnositelji prijedloga obavješćuju o ishodu evaluacije njihovog prijedloga i indikativni datum potpisivanja sporazumâ o dodjeli bespovratnih sredstava ili obavijesti o odlukama o dodjeli bespovratnih sredstava.

2. Datumi iz stavka 1. temelje na sljedećim rokovima:

(a) za obavješćivanje svih podnositelja prijedloga o ishodu znanstvene evaluacije njihovog prijedloga, najviše pet mjeseci od završnog datuma za podnošenje cjelovitih prijedloga;

(b) za potpisivanje sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava s podnositeljima prijedloga ili njihovo obavješćivanje o odlukama o dodjeli bespovratnih sredstava, najviše tri mjeseca od datuma obavješćivanja podnositelja prijedloga o njihovom uspjehu.

3. Rokovi iz stavka 2. mogu se produljiti za mjere ERC-a i u iznimnim, valjano opravdanim slučajevima, posebno ako su mjere složene, ako postoji veliki broj prijedloga ili ako to zatraže podnositelji prijedloga.

4. Sudionicima se omogućuje razumno razdoblje za podnošenje informacija i dokumentacije potrebnih za potpisivanje sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Komisija odluke i zahtjeve za informacijama donosi što je prije moguće. Izbjegava se ponovno podnošenje dokumenata.

Članak 21.

Vrijeme isplate

Sudionicima se pravovremeno plaća u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012. Kada se obavi plaćanje koordinatoru, Komisija ili relevantno tijelo za financiranje o tome obavješćuje sudionike.

Članak 22.

Sigurni elektronički sustav

Sva komunikacija sa sudionicima, uključujući sklapanje sporazumâ o dodjeli bespovratnih sredstava, obavješćivanje o odlukama o dodjeli bespovratnih sredstava i svim njihovim izmjenama može se izvršavati pomoću elektroničkog sustava za komunikaciju koji uspostavi Komisija ili relevantno tijelo za financiranje, kako je utvrđeno u članku 179. Uredbe (EU) br. 1268/2012.

Odjeljak II.

Provedba

Članak 23.

Provedba mjera

1. Sudionici provode mjere u skladu s uvjetima i odredbama navedenima u ovoj Uredbi, Uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012, Uredbi (EU) br. 1268/2012, Odluci 2013/743/EU, programu rada ili planu rada, pozivu na podnošenje prijedloga i sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.

2. Sudionici ne preuzimaju obveze koje nisu u skladu s ovom Uredbom ili sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako jedan od sudionika ne ispuni svoje obveze u pogledu tehničke provedbe mjere, drugi sudionici nastavljaju poštovati obveze bez dodatnog financiranja od strane Unije, osim ako ih Komisija ili relevantno tijelo za financiranje izričito oslobode te obveze. U slučaju sudionika koji ne ispunjava obveze, Komisija može, u skladu s člankom 39. stavkom 3. točkom (a), prenijeti dugovani iznos iz Jamstvenog fonda za sudionike iz članka 38. koordinatoru mjere. Financijska odgovornost svakog sudionika ograničena je na njegove dugove, podložno odredbama koje se odnose na Jamstveni fond za sudionike. Sudionici osiguravaju da je Komisija ili relevantno tijelo za financiranje pravovremeno obaviješteno o svim zbivanjima koja bi mogla značajno utjecati na provedbu mjere ili interese Unije.

3. Sudionici provode mjeru i u tu svrhu poduzimaju sve potrebne i primjerene mjere. Raspoložu, prema potrebi, odgovarajućim sredstvima za provedbu mjere. Ako je to potrebno za provedbu mjere, mogu od trećih strana, uključujući podizvođače, zatražiti da radnje u okviru obave radove u okviru mjere ili mogu koristiti sredstva koja su im treće strane stavile na raspolaganje u obliku doprinosa u naravi, u skladu s uvjetima iz sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Sudionik je za obavljen rad i dalje odgovoran Komisiji ili relevantnom tijelu za financiranje te ostalim sudionicima.

4. Sklapanje podugovora za provedbu određenih elemenata mjere ograničeno je na slučajeve predviđene sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava i valjano opravdane slučajeve koje nije bilo moguće jasno predvidjeti u trenutku stupanja na snagu sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

5. Treće strane koje nisu podizvođači mogu obaviti radove u okviru mjere pod uvjetima utvrđenima u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava. Treća strana i rad koji ona treba obaviti navode se u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.

Troškovi tih trećih strana mogu se smatrati prihvatljivima ako treća strana zadovoljava sve sljedeće uvjete:

(a) imala bi pravo na financiranje ako bi bila sudionik;

(b) povezani je subjekt ili je pravno povezana sa sudionikom što podrazumijeva suradnju koja nije ograničena na mjeru;

(c) navedena je u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava;

(d) poštuje pravila koja se odnose na prihvatljivost troškova i kontrolu izdataka primjenjiva na sudionika u sklopu sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

(e) prihvaća solidarnu i pojedinačnu odgovornost sa sudionikom za doprinos Unije koji odgovara iznosu koji je prijavila treća strana, ako to zahtijeva Komisija ili relevantno tijelo za financiranje.

6. Treće strane mogu također sudioniku staviti na raspolaganje sredstva u obliku doprinosa u naravi za potrebe mjere. Troškovi trećih strana koji se odnose na takve doprinose pružene besplatno, prihvatljivi su za financiranje pod uvjetom da zadovoljavaju uvjete iz sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

7. Mjera može obuhvaćati financijsku potporu trećim stranama u skladu s uvjetima utvrđenima Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbom (EU) br. 1268/2012. Iznosi navedeni u članku 137. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 mogu se premašiti ako je to potrebno za postizanje ciljeva mjere.

8. Mjera koju provode sudionici koji su javni naručitelji u smislu Direktive 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Direktive 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Direktive 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ može uključivati predkomercijalnu nabavu i nabavu inovativnih rješenja ili joj to može biti glavni cilj, ako je to predviđeno u programu rada ili planu rada i potrebno za njezinu provedbu. U takvim slučajevima se na postupke nabave koje provode sudionici primjenjuju pravila određena u članku 51. stavcima 2., 4. i 5. ove Uredbe.

9. Sudionici poštuju nacionalno zakonodavstvo, propise i etička pravila u zemljama u kojima će se provoditi mjera.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga (SL L 134, 30.4.2004., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama (SL L 134, 30.4.2004., str. 114.).

⁽³⁾ Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76.).

Prema potrebi, sudionici prije početka mjere traže odobrenje relevantnih nacionalnih ili lokalnih etičkih odbora.

10. Rad koji uključuje životinje obavlja se u skladu s člankom 13. UFEU-a te je u skladu sa zahtjevom za nadomještanje, smanjivanje i poboljšanje upotrebe životinja u znanstvene svrhe u skladu s pravom Unije, a posebno s Direktivom 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.

Članak 24.

Konzorcij

1. Članovi bilo kojeg konzorcija koji žele sudjelovati u mjeri imenuju jednog od njih koordinatorom, koji se određuje u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava. Koordinator je glavna osoba za kontakt između članova konzorcija u odnosima s Komisijom ili relevantnim tijelom za financiranje, osim ako je drugačije određeno u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava, ili u slučaju neispunjavanja njegovih obveza prema sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.

2. Članovi konzorcija koji sudjeluju u mjeri sklapaju interni sporazum (konzorcijski sporazum) kojim se utvrđuju njihova prava i obveze u odnosu na provedbu mjere sukladno sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava, osim u valjano opravdanim slučajevima predviđenima u programu rada ili planu rada ili pozivu na podnošenje prijedloga. Komisija objavljuje smjernice u vezi s glavnim pitanjima koja bi sudionici mogli postaviti u okviru konzorcijskog sporazuma.

3. Konzorcijski sporazum može, između ostalog, propisivati sljedeće:

(a) unutarnju organizaciju konzorcija;

(b) raspodjelu financiranja Unije;

(c) pravila o širenju rezultata, korištenju i pravim pristupima, pored onih iz glave III. poglavlja I. ove Uredbe i odredbi sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava;

(d) načine rješavanja unutarnjih sporova;

(e) dogovore o odgovornosti, naknadi štete i povjerljivosti između sudionika.

⁽⁴⁾ Direktiva 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe (SL L 276, 20.10.2010., str. 33.).

Članovi konzorcija mogu u konzorciju dogovarati bilo kakva rješenja koja smatraju odgovarajućima u onoj mjeri u kojoj ona nisu suprotna sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava ili ovoj Uredbi.

4. Konzorcij može predložiti dodavanje ili uklanjanje sudionika ili promjenu koordinatora u skladu s relevantnim odredbama sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, ako je ta promjena u skladu s uvjetima sudjelovanja, nema negativan učinak na provedbu mjere i nije u suprotnosti s načelom jednakog postupanja.

Odjeljak III.

Oblici bespovratnih sredstava i pravila financiranja

Članak 25.

Oblici bespovratnih sredstava

Bespovratna sredstva mogu biti u bilo kojem obliku predviđenom u članku 123. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, uzimajući u obzir ciljeve mjere.

Članak 26.

Prihvatljivost troškova

1. Uvjeti za prihvatljivost troškova definirani su u članku 126. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012. Troškovi trećih strana koji nastanu u sklopu mjere mogu biti prihvatljivi na temelju odredbi ove Uredbe i sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

2. Neprihvatljivi troškovi su troškovi koji ne poštuju uvjete iz stavka 1., uključujući osobito pričuve za moguće buduće gubitke ili davanja, tečajne gubitke, troškove povezane s prinosom od kapitala, povrat troškova za drugu mjeru ili program Unije, dug i troškove dužničke obveze te prekomjerne ili nepromišljene izdatke.

Članak 27.

Izravni prihvatljivi troškovi osoblja

1. Ne dovodeći u pitanje uvjete utvrđene u članku 26., izravni prihvatljivi troškovi osoblja ograničeni su na plaće i davanja za socijalnu sigurnost i ostale troškove uključene u naknade za osoblje dodijeljeno mjeri, koji proizlaze iz nacionalnog prava ili ugovora o radu.

2. Ne dovodeći u pitanje uvjete utvrđene u članku 26., dodatni primici osoblja sudionika koji su neprofitni pravni subjekti dodijeljenog mjeri, uključujući plaćanja na temelju dodatnih ugovora, bez obzira na njihovu prirodu, također se mogu smatrati izravnim prihvatljivim troškovima osoblja, do iznosa navedenog u stavku 3., ako ispunjavaju sljedeće dodatne uvjete:

(a) dio su uobičajene prakse sudionika za primitke i dosljedno se plaćaju svaki put kada je potrebna ista vrsta rada ili stručnog znanja;

(b) kriteriji koji se koriste za izračun dodatnih plaćanja objektivni su i sudionik ih općenito primjenjuje, neovisno o korištenom izvoru financiranja.

3. Dodatni primici mogu biti prihvatljivi do iznosa od 8 000 EUR godišnje i po osobi. U odnosu na osobu koja ne radi isključivo za mjeru, primjenjuje se ograničenje po satu. Ograničenje po satu izračunava se tako da se 8 000 EUR podijeli s brojem godišnjih produktivnih sati izračunanih u skladu s člankom 31.

Članak 28.

Financiranje mjere

1. Financiranje mjere ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove umanjene za primanja od mjere.

2. Sljedeće se smatra primanjima od mjere:

(a) sredstva koja treće strane stavljaju na raspolaganje sudionicima financijskim prijenosima ili besplatnim doprinosima u naravi, čiju je vrijednost sudionik prijavio kao prihvatljivi trošak, ako ih je treća strana osigurala posebno za upotrebu u mjeri;

(b) prihod ostvaren putem mjere, osim prihoda ostvarenog iskorištavanjem rezultata mjere;

(c) prihod ostvaren prodajom imovine kupljene na temelju sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava do vrijednosti troška koji je sudionik prvotno naplatio mjeri.

3. Za sve aktivnosti financirane u sklopu pojedine mjere primjenjuje se jedinstvena stopa povrata prihvatljivih troškova. Najviša stopa utvrđuje se u programu rada ili planu rada.

4. Bespovratna sredstva u okviru programa Obzor 2020. mogu doseći najviše 100 % ukupnih prihvatljivih troškova, ne dovodeći u pitanje načelo sufinanciranja.

5. Bespovratna sredstva u okviru programa Obzor 2020. ograničena su na najviše 70 % ukupnih prihvatljivih troškova zamjere inovacije i mjere sufinanciranja programa.

Odstupajući od stavka 3., bespovratna sredstva u okviru programa Obzor 2020. mogu za mjere inovacije doseći najviše 100 % ukupnih prihvatljivih troškova za neprofitne pravne subjekte, ne dovodeći u pitanje načelo sufinanciranja.

6. Stope povrata utvrđene u ovom članku primjenjuju se i u slučaju mjera u kojima je za cijelu mjeru ili dio mjere utvrđeno paušalno financiranje, financiranje na temelju jediničnih troškova ili jednokratno financiranje.

Članak 29.

Neizravni troškovi

1. Neizravni prihvatljivi troškovi određuju se primjenom paušalnog iznosa od 25 % ukupnih izravnih prihvatljivih troškova, isključujući izravne prihvatljive troškove za podugovaranje i troškove sredstava koje treće strane stavljaju na raspolaganje, a koja se ne koriste u prostoru korisnika, te financijske potpore trećim stranama.

2. Odstupajući od stavka 1., neizravni troškovi mogu se prijaviti u obliku jednokratnog iznosa ili jediničnih troškova ako je to predviđeno u programu rada ili planu rada.

Članak 30.

Evaluacija razina financiranja

Privremena evaluacija programa Obzor 2020. uključuje evaluaciju utjecaja različitih značajki uvedenih novim razinama financiranja utvrđenima u člancima 27., 28. i 29. ove Uredbe, s ciljem procjenjivanja dovodi li novi pristup do neželjenih situacija koje imaju negativan utjecaj na privlačnost programa Obzor 2020.

Članak 31.

Godišnji produktivni sati

1. Prihvatljivi troškovi osoblja pokrivaju samo stvarne sate koje odrade osobe koje izravno obavljaju posao u sklopu mjere. Dokaz o stvarno odrađenim satima podnosi sudionik, obično putem sustava bilježenja vremena.

2. Za osobe koje rade isključivo za mjeru, bilježenje vremena nije potrebno. U tim slučajevima, sudionik potpisuje izjavu kojom potvrđuje da je dotična osoba radila isključivo za mjeru.

3. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava sadrži:

- (a) minimalne zahtjeve za sustav za bilježenje vremena;
- (b) mogućnost izbora između fiksnog broja godišnjih produktivnih sati i načina za utvrđivanje broja godišnjih

produktivnih sati koji će se koristiti za izračun cijene sata rada osoblja, uzimajući u obzir uobičajene računovodstvene prakse sudionika.

Članak 32.

Vlasnici MSP-ova i fizičke osobe bez plaće

Vlasnici MSP-ova koji ne primaju plaću i druge fizičke osobe koje ne primaju plaću mogu naplatiti troškove osoblja na temelju jediničnih troškova.

Članak 33.

Jedinični troškovi

1. U skladu s člankom 124. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, Komisija može uspostaviti metode za utvrđivanje jediničnih troškova na temelju:

- (a) statističkih podataka ili sličnih objektivnih sredstava;
- (b) provjerljivih prijašnjih podataka sudionika.

2. Izravni prihvatljivi troškovi osoblja mogu se financirati na temelju jediničnih troškova koji se određuju prema uobičajenoj praksi troškovnog računovodstva sudionika, ako ispunjavaju sljedeće kumulativne kriterije:

- (a) izračunavaju se na temelju ukupnih stvarnih troškova osoblja zabilježenih u općim računima sudionika koje sudionik može prilagoditi na temelju izračunanih ili procijenjenih elemenata u skladu s uvjetima koje određuje Komisija;
- (b) u skladu su s člancima 26.a i 27.;
- (c) osiguravaju poštovanje zahtjeva u pogledu neprofitnosti i izbjegavanju dvostrukog financiranja troškova;
- (d) izračunavaju se uzimajući u obzir članak 31.

Članak 34.

Potvrda o financijskim izvještajima

Potvrda o financijskim izvještajima pokriva ukupan iznos bespovratnih sredstava koje je sudionik zatražio u obliku povrata stvarnih troškova i u obliku jediničnih troškova iz članka 33. stavka 2., isključujući iznose prijavljene na temelju jednokratnih plaćanja, paušalnih iznosa i jediničnih troškova koji nisu oni određeni prema uobičajenoj praksi troškovnog računovodstva sudionika. Potvrda se podnosi jedino ako je iznos jednak ili veći od 325 000 EUR u trenutku zahtjeva za isplatom preostalog iznosa bespovratnih sredstava.

Članak 35.**Potvrda o metodologiji**

1. Sudionici koji izračunavaju i potražuju izravne troškove osoblja na temelju jediničnih troškova u skladu s člankom 33. stavkom 2. mogu Komisiji podnijeti potvrdu o metodologiji. Ta metodologija u skladu je s uvjetima navedenima u članku 33. stavku 2. i ispunjava zahtjeve sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

2. Ako Komisija prihvati potvrdu o metodologiji, ona vrijedi za sve mjere koje se financiraju na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013, a sudionik na temelju nje izračunava i potražuje troškove. Nakon što Komisija prihvati potvrdu o metodologiji, prihvaćenoj metodologiji ne dodjeljuje nikakvu sustavnu ili ponavljajuću pogrešku.

Članak 36.**Revizori koji izdaju potvrdu**

1. Potvrde o financijskim izvještajima i o metodologiji iz članka 34. i 35. izdaje neovisan revizor kvalificiran za provođenje zakonskih revizija računovodstvenih dokumenata u skladu s Direktivom 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili sličnim nacionalnim propisima, ili nadležni i neovisni javni službenik kome su mjerodavna nacionalna tijela dodijelila pravnu sposobnost za reviziju sudionika i koji nije bio uključen u pripremu financijskih izvještaja.

2. Na zahtjev Komisije, Revizorskog suda ili Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF), revizor koji izdaje potvrdu o financijskim izvještajima i o metodologiji omogućuje pristup pratećim dokumentima i radnim dokumentima za reviziju na temelju kojih je izdana potvrda o financijskim izvještajima ili o metodologiji.

Članak 37.**Kumulativno financiranje**

Mjera za koju su dodijeljena bespovratna sredstva iz proračuna Unije može dovesti i do dodjele bespovratnih sredstava na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013, ako bespovratna sredstva ne pokrivaju iste troškovne stavke.

Odjeljak IV.**Jamstva****Članak 38.****Jamstveni fond za sudionike**

1. Uspostavlja se jamstveni fond za sudionike („Fond“) koji obuhvaća rizik povezan s iznosima koji se duguju Uniji u

⁽¹⁾ Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, izmjeni direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87.).

okviru mjera koje su putem dodjele bespovratnih sredstava financirane od strane Komisije u skladu s Odlukom br. 1982/2006/EZ i Komisije ili tijela Unije za financiranje u okviru programa "Obzor 2020." u skladu s pravilima navedenima u ovoj Uredbi. Fond zamjenjuje i nasljeđuje Jamstveni fond za sudionike uspostavljen Uredbom (EZ) br. 1906/2006.

2. Fondom se upravlja u skladu s člankom 39. Sve kamate koje ostvaruje Fond njemu se i dodaju, a služe isključivo za namjene navedene u članku 39. stavku 3.

3. Ako kamate nisu dovoljne da pokriju radnje opisane u članku 39. stavku 3., Fond ne intervenira, a Komisija ili relevantno tijelo Unije za financiranje izravno od sudionika ili trećih strana naplaćuje svaki dugovani iznos.

4. Fond se smatra dostatnim jamstvom na temelju Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012. Od sudionika se ne mogu prihvatiti niti im se nametnuti dodatna jamstva ili osiguranje, osim u slučaju opisanom u stavku 3. ovog članka.

5. Sudionici u mjerama u okviru programa Obzor 2020., čiji je rizik pokriven Fondom, daju doprinos od 5 % financijskih sredstava koje je Unija osigurala za mjeru. Po završetku mjere iznos doprinosa Fondu vraća se sudionicima putem koordinatora.

6. Stopa doprinosa sudionikâ Fondu navedena u stavku 5. može se smanjiti na temelju privremene evaluacije programa Obzor 2020.

Članak 39.**Rad fonda**

1. Fondom upravlja Unija, koju predstavlja Komisija, koja djeluje kao izvršitelj u ime sudionika, u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.

Komisija može upravljati Fondom izravno ili povjeriti financijsko upravljanje Fondom Europskoj investicijskoj banci ili odgovarajućoj financijskoj instituciji („depozitna banka“). Depozitna banka upravlja Fondom prema uputama Komisije.

2. Doprinos sudionikâ Fondu može se kompenzirati iz prvog predfinanciranja i uplatiti u Fond u ime sudionika.

3. Ako sudionik duguje sredstva Uniji, Komisija može, ne dovodeći u pitanje sankcije koje se mogu nametnuti sudioniku koji ne ispunjava obveze, postupiti na jedan od sljedećih načina:

(a) prebaciti ili narediti depozitnoj banci da izravno prebaci dugovani iznos iz Fonda koordinatoru mjere. Taj prijenos radi se nakon prestanka sudjelovanja ili povlačenja sudjelovanja sudionika koji ne ispunjava obveze ako je mjera još uvijek u tijeku i ako se preostali sudionici slažu da je provedu u skladu s istim ciljevima. Iznosi prebačeni iz Fonda smatraju se financijskim sredstvima Unije;

(b) učinkovito nadoknaditi navedeni iznos iz Fonda.

Komisija izdaje nalog za povrat sredstava od tog sudionika ili treće strane u korist Fonda. Komisija može u tu svrhu donijeti odluku o povratu sredstava u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012.

4. Vraćeni iznosi predstavljaju prihod namijenjen Fondu u smislu članka 21. stavka 4. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012. Nakon dovršetka provedbe dodjele svih bespovratnih sredstava čiji je rizik pokriven Fondom, Komisija osigurava povrat svih nepodmirenih iznosa te ih uvrštava u proračun Unije, podložno odlukama zakonodavnog tijela.

POGLAVLJE III.

Stručnjaci

Članak 40.

Imenovanje neovisnih stručnjaka

1. Komisija i, prema potrebi, tijela za financiranje mogu imenovati neovisne stručnjake za evaluaciju prijedloga u skladu s člankom 15. ili savjetovanje ili pomoć pri sljedećem:

(a) evaluaciji prijedloga;

(b) praćenju provedbe mjera provedenih u sklopu Uredbe (EU) br. 1291/2013 kao i prethodnih programa za istraživanja i/ili inovacije;

(c) provedbi politike ili programâ Unije za istraživanja i inovacije uključujući Obzor 2020., kao i pri ostvarivanju i funkcioniranju Europskog istraživačkog prostora;

(d) evaluaciji programâ za istraživanja i inovacije;

(e) oblikovanju politike Unije za istraživanja i inovacije, uključujući pripremu budućih programa.

2. Neovisni stručnjaci odabiru se na temelju njihovih vještina, iskustva i znanja potrebnih za izvršenje dodijeljenih zadataka. U

slučajevima kada neovisni stručnjaci moraju raditi s klasificiranim podacima, prije imenovanja je potrebna odgovarajuća sigurnosna provjera.

Neovisni stručnjaci određuju se i odabiru na temelju poziva na podnošenje prijedloga za pojedince i poziva upućenih odgovarajućim organizacijama kao što su istraživačke agencije, istraživačke institucije, sveučilišta, organizacije za normizaciju, organizacije civilnog društva ili poduzeća, s ciljem uspostave baze podataka kandidata.

Komisija ili relevantno tijelo za financiranje može, ako to smatra prikladnim te u valjano opravdanim slučajevima, na transparentan način odabrati bilo kojeg pojedinačnog stručnjaka s odgovarajućim vještinama koji se ne nalazi u bazi podataka.

Prilikom imenovanja neovisnih stručnjaka Komisija ili relevantno tijelo za financiranje poduzima odgovarajuće mjere kako bi se osigurao uravnotežen sastav skupina stručnjaka i panela za evaluaciju u smislu različitih vještina, iskustva i znanja, zemljopisne raznolikosti i roda te uzimajući u obzir situaciju u području mjere. Prema potrebi, teži se i ravnoteži između privatnog i javnog sektora.

Komisija ili relevantno tijelo za financiranje mogu prilikom imenovanja neovisnih stručnjaka zatražiti savjet savjetodavnih tijela. Za pionirske istraživačke projekte ERC-a, Komisija imenuje stručnjake na temelju prijedloga Znanstvenog vijeća ERC-a.

3. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje osiguravaju da se stručnjak koji je suočen sa sukobom interesa u odnosu na predmet za koji je potrebno mišljenje stručnjaka ne evaluira, savjetuje ili pomaže u vezi s dotičnim predmetom.

4. Sva komunikacija s neovisnim stručnjacima, uključujući sklapanje ugovorâ o njihovom imenovanju i svih njihovih izmjena može se izvršavati pomoću elektroničkih sustava za komunikaciju koje je uspostavila Komisija ili relevantno tijelo za financiranje, kako je utvrđeno u članku 287. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1268/2012.

5. Imena stručnjaka imenovanih u osobnom svojstvu, koji su pomagali Komisiji ili tijelima za financiranje u provedbi Uredbe (EU) br. 1291/2013. i Odluke 2013/743/EU, objavljuju se, zajedno s njihovim područjem stručnog znanja, barem jednom godišnje na internetskoj stranici Komisije ili relevantnog tijela za financiranje. Te se informacije prikupljaju, obrađuju i objavljuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001.

GLAVA III.

**PRAVILA KOJIMA SE UREĐUJE ISKORIŠTAVANJE I ŠIRENJE
REZULTATA**

POGLAVLJE I.

Bespovratna sredstva

Odjeljak I.

Rezultati

Članak 41.

Vlasništvo nad rezultatima

1. Rezultati su u vlasništvu sudionika koji ih je ostvario.
2. Ako su sudionici u mjeri zajednički ostvarili rezultate i ako se njihov pojedinačni doprinos zajedničkim rezultatima ne može utvrditi ili ako nije moguće odvojiti takve zajedničke rezultate u svrhu zahtijevanja, dobivanja ili zadržavanja relevantne zaštite prava intelektualnog vlasništva, oni imaju zajedničko vlasništvo nad tim rezultatima. Zajednički vlasnici sklapaju dogovor o dodjeli i načinu ostvarivanja tog zajedničkog vlasništva u skladu s njihovim obvezama u okviru sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Zajednički vlasnici mogu se dogovoriti da neće nastaviti sa zajedničkim vlasništvom, nego se opredijeliti za alternativno uređenje, između ostalog prenošenjem svojih vlasničkih udjela na jednog vlasnika s pravom pristupa za ostale sudionike, nakon ostvarivanja rezultata.

Osim ako je drukčije usuglašeno u dogovoru o zajedničkom vlasništvu, svaki od zajedničkih vlasnika ima pravo dodjele neisključivih licencija trećim stranama za iskorištavanje rezultata u zajedničkom vlasništvu, bez prava podlicenciranja, podložno sljedećim uvjetima:

- (a) ostali zajednički vlasnici unaprijed su obaviješteni o tome;
- (b) ostalim zajedničkim vlasnicima osigurana je pravedna i prikladna naknada.

3. Ako su zaposlenici ili druge strane koji rade za sudionika ovlašteni zahtijevati prava na ostvarene rezultate, dotični sudionik dužan je osigurati da se ta prava mogu ostvarivati na način koji je u skladu s njegovim obvezama iz sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

Članak 42.

Zaštita rezultata

1. Ako se rezultati mogu iskoristiti u komercijalne ili industrijske svrhe, ili se razumno može očekivati da se mogu iskoristiti u te svrhe, sudionik u čijem su vlasništvu ti rezultati ispituje mogućnost njihove zaštite. Ako je to prema okolnostima moguće, razumno i opravdano, sudionik ih adekvatno štiti

tijekom odgovarajućeg razdoblja te uz odgovarajuću teritorijalnu pokrivenost, pri čemu uzima u obzir svoje legitimne interese te legitimne interese i posebno komercijalne interese drugih sudionika mjere.

2. Ako sudionik koji je primio financijska sredstva Unije ne namjerava zaštititi rezultate koje je ostvario iz razloga izuzev nemogućnosti u okviru nacionalnog prava ili prava Unije ili nedostatka potencijala za komercijalno ili industrijsko iskorištavanje i ako ih sudionik u cilju zaštite ne namjerava prenijeti na drugi pravni subjekt s poslovnim nastanom u državi članici ili pridruženoj zemlji, prije bilo kakvog širenja tih rezultata o tome obavješćuje Komisiju ili relevantno tijelo za financiranje. Komisija, u ime Unije, ili relevantno tijelo za financiranje mogu, uz suglasnost dotičnog sudionika, preuzeti vlasništvo nad tim rezultatima i poduzeti odgovarajuće korake za njihovu adekvatnu zaštitu.

Sudionik može odbiti dati pristanak samo ako dokaže da bi njegovi legitimni interesi pretrpjeli značajnu štetu. Ti rezultati ne smiju se širiti prije nego što Komisija ili relevantno tijelo za financiranje donesu odluku da neće preuzeti vlasništvo nad rezultatima ili odluku da će preuzeti vlasništvo i poduzmu odgovarajuće korake da osiguraju njihovu zaštitu. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje tu odluku donose bez neopravdanog odlaganja. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava utvrđuju se rokovi u tom smislu.

3. Ako sudionik koji je primio financijska sredstva Unije namjerava odustati od zaštite rezultata ili ne namjerava tražiti produljenje takve zaštite iz razloga izuzev nedostatka potencijala za komercijalno ili industrijsko iskorištavanje unutar razdoblja ne duljeg od pet godina nakon plaćanja konačnog iznosa, o tome obavješćuje Komisiju ili tijelo za financiranje, koji mogu nastaviti ili produljiti zaštitu tako da preuzmu vlasništvo nad tim rezultatima. Sudionik može odbiti dati pristanak samo ako dokaže da bi njegovi legitimni interesi pretrpjeli značajnu štetu. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava utvrđuju se rokovi u tom smislu.

Članak 43.

Iskorištavanje i širenje rezultata

1. Svaki sudionik koji je primio financijska sredstva Unije ulaže sve svoje napore da iskoristi rezultate u svojem vlasništvu ili da ih da na iskorištavanje drugom pravnom subjektu, posebno putem prijenosa i licenciranja rezultata u skladu s člankom 44.

U sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava utvrđuju se sve dodatne obveze u pogledu iskorištavanja. U slučaju istraživanja s potencijalom za rješavanje najvažnijih društvenih izazova, dodatne obveze iskorištavanja mogu uključivati licenciranje pod neisključivim uvjetima. Sve takve dodatne obveze navode se u programu rada ili planu rada.

2. Podložno svim ograničenjima u smislu zaštite intelektualnog vlasništva, sigurnosnih pravila ili legitimnih interesa, svaki sudionik prikladnim sredstvima širi rezultate u svojem vlasništvu u najkraćem mogućem roku. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se utvrditi rokovi u tom smislu.

Sve dodatne obveze u pogledu širenja rezultata utvrđuju se u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava te se navode u programu rada ili planu rada.

Što se tiče širenja rezultata putem znanstvenih publikacija, otvoren pristup primjenjuje se u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava. Troškovi povezani s otvorenim pristupom znanstvenim publikacijama koji proizlaze iz istraživanja financiranih u okviru programa Obzor 2020., koji su nastali tijekom trajanja mjere, prihvatljivi su za povrat pod uvjetima sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Uzimajući u obzir članak 18. Uredbe (EU) br. 1291/2013, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ne propisuju se uvjeti u vezi s otvorenim pristupom publikacijama, koji bi za posljedicu imao dodatne troškove objavljivanja nakon dovršetka mjere.

U pogledu širenja istraživačkih podataka, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se, u kontekstu otvorenog pristupa istraživačkim podacima i njihovog očuvanja, utvrditi uvjeti pod kojima se omogućuje pristup takvim rezultatima, posebno za pionirske istraživačke projekte ERC-a i istraživanja u okviru FET-a (nove i nadolazeće tehnologije) ili u drugim prikladnim područjima, te uzimajući u obzir legitimne interese sudionika i sva ograničenja koja se odnose na pravila za zaštitu podataka, pravila za sigurnost ili prava intelektualnog vlasništva. U tim slučajevima, u programu rada ili planu rada navodi se je li širenje istraživačkih podataka putem otvorenog pristupa potrebno.

Prije početka bilo kakvih aktivnosti širenja rezultata, o tome se šalje obavijest ostalim sudionicima. Nakon obavješćivanja sudionik može uložiti prigovor ako dokaže da bi njegovi legitimni interesi u vezi s njegovim rezultatima ili postojećim znanjem pretrpjeli značajnu štetu uslijed namjeravanog širenja rezultata. U tim slučajevima, osim ako se poduzmu odgovarajući koraci radi zaštite tih legitimnih interesa, širenje rezultata ne smije se provesti. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava utvrđuju se rokovi u tom smislu.

3. Sudionici za potrebe praćenja i širenja rezultata od strane Komisije ili relevantnog tijela za financiranje pružaju sve informacije o svojim aktivnostima povezanim s iskorištavanjem i širenjem rezultata te dostavljaju sve dokumente potrebne u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava. Podložno legitimnim interesima sudionika koji su pružili informacije, te informacije postaju javno dostupne. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava, između ostalog se utvrđuju rokovi u odnosu na te obveze izvješćivanja.

4. Sve patentne prijave, norme, publikacije ili bilo koje drugo širenje, uključujući u elektroničkom obliku, koje se odnosi na

rezultate, ako je moguće, uključuju izjavu, koja može uključivati vizualne elemente, o tome da je mjera primila financijsku potporu Unije. Sadržaj takve izjave utvrđuje se u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.

Članak 44.

Prijenos i licenciranje rezultata

1. Ako sudionik prenosi vlasništvo nad rezultatima, na primatelja prenosi i svoje obveze iz sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava u vezi s tim rezultatima, uključujući obvezu njihova prijenosa na sve daljnje primatelje.

Ne dovodeći u pitanje obveze o povjerljivosti koje proizlaze iz zakona ili drugih propisa u slučaju spajanja i preuzimanja, ako ostali sudionici još uživaju prava pristupa ili još mogu zatražiti dodjelu prava pristupa rezultatima koji se trebaju prenijeti, sudionik koji namjerava prenijeti rezultate o tome prethodno obavješćuje ostale sudionike, zajedno s dostatnim informacijama o predstojećem novom vlasniku rezultata, kako bi ostali sudionici mogli analizirati učinak namjeravanog prijenosa na moguće ostvarivanje svojih prava pristupa.

Nakon obavijesti sudionik može podnijeti prigovor na prijenos vlasništva ako dokaže da bi namjeravani prijenos negativno utjecao na ostvarivanje njegovih prava pristupa. U tom se slučaju prijenos ne može izvršiti dok se ne postigne dogovor između dotičnih sudionika. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava utvrđuju se rokovi u tom smislu.

Ostali sudionici mogu se prethodnim pisanim sporazumom odreći svojih prava na prethodno obavješćivanje i na prigovor u slučaju prijenosa vlasništva s jednog sudionika na posebno određenu treću stranu.

2. Ako se mogu ostvariti prava pristupa rezultatima i ako sudionik koji je vlasnik rezultata poštuje sve dodatne obveze o iskorištavanju rezultata, on može bilo kojem pravnom subjektu dodijeliti licence ili na drugi način dodijeliti pravo na iskorištavanje tih rezultata, uključujući na ekskluzivnoj osnovi. Ekskluzivne licence za rezultate mogu se dodijeliti podložno suglasnosti svih ostalih dotičnih sudionika da će se odreći svojih prava pristupa tim rezultatima.

3. Što se tiče rezultata koje ostvare sudionici koji su primili financijska sredstva Unije, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava može se predvidjeti da Komisija ili relevantno tijelo za financiranje mogu podnijeti prigovor na prijenose vlasništva ili na dodjele isključive licencije trećim stranama s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koja nije pridružena programu Obzor 2020., ako smatraju da dodjela ili prijenos nisu u skladu s interesima razvijanja konkurentnosti gospodarstva Unije, s etičkim načelima ili sigurnosnim zahtjevima.

U takvim slučajevima prijenos vlasništva ili dodjela isključive licencije ne provode se, osim ako se Komisiju ili relevantno tijelo za financiranje uvjeri da će se uspostaviti odgovarajuće zaštitne mjere.

Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava prema potrebi se predviđa obveza prethodnog obavješćivanja Komisije ili relevantnog tijela za financiranje o svakom takvom prijenosu vlasništva ili dodjeli isključive licencije. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava utvrđuju se rokovi u tom smislu.

Odjeljak II.

Prava pristupa postojećem znanju i rezultatima

Članak 45.

Postojeće znanje

Sudionici na bilo koji način u pisanom sporazumu utvrđuju postojeća znanja za svoju mjeru.

Članak 46.

Načela prava pristupa

1. Svaki zahtjev za ostvarivanje prava pristupa ili svako odricanje od prava pristupa sastavlja se u pisanom obliku.
2. Osim ako je drukčije dogovoreno s vlasnikom rezultata ili postojećeg znanja za koje se traži pristup, prava pristupa ne uključuju pravo podlicenciranja.
3. Sudionici u istoj mjeri prije pristupanja sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava obavješćuju jedni druge o bilo kakvim pravnim ograničenjima ili ograničenjima dodjele prava pristupa njihovom postojećem znanju. Svaki sporazum koji sudionik nakon toga sklopi u vezi s postojećim znanjem osigurava da se mogu ostvarivati sva prava pristupa.
4. Ako sudionik prestane sa sudjelovanjem u mjeri, to ne utječe na njegovu obvezu da odobri pristup u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.
5. Konzorcijskim sporazumom može se predvidjeti da, ako sudionik ne ispuni svoje obveze i ne ispravi takvo stanje, takav sudionik više ne uživa prava pristupa.

Članak 47.

Prava pristupa za provedbu

1. Sudionik uživa prava pristupa rezultatima drugog sudionika u istoj mjeri ako su prvom sudioniku ti rezultati potrebni za obavljanje njegovog posla u okviru mjere.

Takav pristup odobrava se besplatno.

2. Sudionik uživa prava pristupa postojećem znanju drugog sudionika u istoj mjeri ako je prvom sudioniku to postojeće znanje potrebno za obavljanje njegovog posla u okviru mjere te podložno svim ograničenjima sukladno članku 46. stavku 3.

Takav pristup odobrava se besplatno, osim ako je drugačije dogovoreno među sudionicima prije njihova pristupanja sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.

Članak 48.

Prava pristupa za iskorištavanje

1. Sudionik uživa prava pristupa rezultatima drugog sudionika u istoj mjeri ako su prvom sudioniku ti rezultati potrebni za iskorištavanje njegovih vlastitih rezultata.

Podložno sporazumu, takav pristup odobrava se pod poštenim i razumnim uvjetima.

2. Sudionik uživa prava pristupa postojećem znanju drugog sudionika u istoj mjeri ako je prvom sudioniku to postojeće znanje potrebno za iskorištavanje njegovih vlastitih rezultata te podložno svim ograničenjima sukladno članku 46 stavku 3.

Podložno sporazumu, takav pristup odobrava se pod poštenim i razumnim uvjetima.

3. Osim ako je drugačije predviđeno konzorcijskim sporazumom, povezani subjekt s poslovnim nastanom u državi članici ili pridruženoj zemlji također ima prava pristupa rezultatima i, podložno svim ograničenjima sukladno članku 46. stavku 3., postojećem znanju pod poštenim i razumnim uvjetima ako su ti rezultati i postojeće znanje potrebni za iskorištavanje rezultata koje je ostvario sudionik s kojim je povezan. Takva prava pristupa traže se i ostvaruju izravno od sudionika u čijem su vlasništvu rezultati ili postojeće znanje, osim ako je drukčije dogovoreno u skladu s člankom 46. stavkom 2.

4. Zahtjev za pristup u skladu sa stavicama 1., 2. ili 3. može se podnijeti do godine dana od završetka mjere, osim ako sudionici dogovore drukčiji rok.

Članak 49.

Prava pristupa za Uniju i države članice

1. Institucije, tijela, uredi ili agencije Unije uživaju, u valjano opravdanu svrhu razvoja, provedbe i praćenja politika ili programâ Unije, prava pristupa samo rezultatima sudionika koji je primio financijska sredstva Unije. Takva prava pristupa ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu.

Takav pristup odobrava se besplatno.

2. Što se tiče mjera u sklopu posebnog cilja „sigurna društva – zaštita slobode i sigurnosti Europe i njezinih građana”, utvrđenih u Prilogu I. dijelu III. Uredbe (EU) br. 1291/2013, institucije, tijela, uredi i agencije Unije, kao i nacionalna tijela država članica, uživaju, u svrhu razvoja, provedbe i praćenja svojih politika ili programa u tom području, potrebna prava pristupa rezultatima sudionika koji je primio financijska sredstva Unije. Takva prava pristupa ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu. Takva prava pristupa odobravaju se besplatno i bilateralnim dogovorom kojim se određuju posebni uvjeti koji za cilj imaju osigurati da će se ta prava koristiti samo u predviđenu svrhu i da će postojati odgovarajuće obveze o povjerljivosti. Takva prava pristupa ne proširuju se na postojeće znanje sudionika. Država članica, odnosno institucija, tijelo, ured ili agencija Unije koja podnosi zahtjev o tome obavješćuje sve države članice. U pogledu klasificiranih podataka primjenjuju se pravila Komisije o sigurnosti.

GLAVA IV

POSEBNE ODREDBE

Članak 50.

Nagrade

1. Financijska sredstva Unije mogu biti u obliku nagrada, kako su definirane u glavi VII. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbi (EU) br. 1268/2012.

2. Sve dodijeljene nagrade uvjetovane su prihvaćanjem odgovarajućih obveza u vezi s objavljivanjem. U pogledu širenja rezultata, primjenjuje se glava III. ove Uredbe. Program rada ili plan rada može sadržavati posebne obveze o iskorištavanju i širenju rezultata.

Članak 51.

Nabava, predkomercijalna nabava i javna nabava inovativnih rješenja

1. Sva nabava koju Komisija provodi u svoje ime ili zajedno s državama članicama podliježe pravilima o javnoj nabavi navedenima u Uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012 i Uredbi (EU) br. 1268/2012.

2. Financijska sredstva Unije mogu biti u obliku predkomercijalne nabave ili nabave inovativnih rješenja koje Komisija ili relevantno tijelo za financiranje provode u svoje ime ili zajedno s javnim naručiteljima iz država članica i pridruženih zemalja.

Postupci nabave:

(a) poštuju načela transparentnosti, nediskriminacije, jednakog postupanja, dobrog financijskog upravljanja i proporcionalnosti, pravila o tržišnom natjecanju i prema potrebi

direktive 2004/17/EZ, 2004/18/EZ i 2009/81/EZ, ili, ako Komisija postupi u svoje ime, Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012;

(b) mogu predvidjeti posebne uvjete poput ograničavanja mjesta izvođenja naručenih djelovanja u sklopu predkomercijalne nabave na državno područje država članica i zemalja pridruženih programu Obzor 2020., ako je to valjano opravdano ciljevima mjera;

(c) mogu odobriti sklapanje više ugovora u sklopu istog postupka (više dobavljača);

(d) predviđaju sklapanje ugovora s ponuđačem (ponuđačima) koji nudi (nude) najbolju vrijednost za novac.

3. Osim ako je u pozivu na podnošenje prijedloga drukčije određeno, rezultati ostvareni nabavom koju je provela Komisija u vlasništvu su Unije.

4. U ugovorima o predkomercijalnoj nabavi utvrđuju se posebne odredbe o vlasništvu, pravima pristupa i licenciranju, kako bi se osigurala maksimalna upotreba rezultata i izbjegla bilo kakva nepoštena prednost. Ugovorni izvođač koji ostvari rezultate u predkomercijalnoj nabavi vlasnik je barem pripadajućih prava intelektualnog vlasništva. Javni naručitelji uživaju barem besplatna prava pristupa rezultatima za vlastitu upotrebu i pravo dodjele, ili zahtijevanja od sudjelujućih ugovornih izvođača da dodijele, neisključive licence trećim stranama za iskorištavanje rezultata pod poštenim i razumnim uvjetima, bez prava podlicenciranja. Ako ugovorni izvođač ne uspije komercijalno iskoristiti rezultate u zadanom roku nakon predkomercijalne nabave kako je navedeno u ugovoru, on prenosi cijelo vlasništvo nad rezultatima javnim naručiteljima.

5. U ugovorima o javnoj nabavi inovativnih rješenja mogu se utvrditi posebne odredbe o vlasništvu, pravima pristupa i licenciranju, kako bi se osigurala maksimalna upotreba rezultata i izbjegla bilo kakva nepoštena prednost.

Članak 52.

Financijski instrumenti

1. Financijski instrumenti mogu biti u bilo kojem od oblika koji se navode u glavi VIII. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 i provode se u skladu s tom glavom te se mogu kombinirati međusobno i s bespovratnim sredstvima koja se financiraju u okviru proračuna Unije, uključujući u okviru Uredbe (EU) br. 1291/2013.

2. Odstupajući od članka 140. stavka 6. drugog podstavka Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, i prihodi i godišnje otplate koje ostvari financijski instrument uspostavljen na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013 namjenjuju se, u skladu s člankom 21. stavkom 4. Uredbe br. 966/2012, tom financijskom instrumentu.

3. Odstupajući od članka 140. stavka 6. drugog podstavka Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, i prihodi i godišnje otplate koje ostvari instrument za financiranje na temelju podjele rizika (RSFF) uspostavljen na temelju Odluke br. 1982/2006/EZ te rana faza instrumenta za pomoć za brzo rastuća i inovativna mala i srednja poduzeća (GIF1) uspostavljenog na temelju Odluke br. 1639/2006/EZ, namjenjuju se, u skladu s člankom 21. stavkom 4. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, financijskim instrumentima sljednicima u okviru Uredbe (EU) br. 1291/2013.

Članak 53.

Instrument za MSP-ove

1. Samo se MSP-ovi mogu prijaviti na poziv na podnošenje prijedloga objavljen u okviru posebnog instrumenta za MSP-ove iz članka 22. Uredbe (EU) br. 1291/2013. Oni mogu surađivati s drugim poduzećima te s istraživačkim organizacijama ili sveučilištima.

2. Nakon što je poduzeće potvrđeno kao MSP, taj se pravni status podrazumijeva za cijelo vrijeme trajanja projekta, čak i u slučajevima u kojima poduzeće, zahvaljujući svojem rastu, kasnije premaši gornje granice iz definicije MSP-ova.

3. U slučaju instrumenta za MSP-ove ili bespovratnih sredstava koje su tijela za financiranje ili Komisija namijenili za MSP-ove, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se utvrditi posebne odredbe, osobito u vezi s vlasništvom, pravima pristupa, iskorištavanjem i širenjem rezultata.

Članak 54.

Brzi program za inovacije

1. U skladu s člankom 7., bilo koji pravni subjekt može sudjelovati u mjeri brzog programa za inovacije („FTI”). Mjere financirane u okviru FTI-ja mjere su inovacije. Poziv FTI-ja otvoren je za prijedloge u vezi s bilo kojim poljem tehnologije u okviru posebnog cilja „vodeći položaj u tehnologijama razvoja i industrijskim tehnologijama” koji je utvrđen u Prilogu I. dijelu II. točki 1. Uredbe (EU) br. 1291/2013 ili u vezi s bilo kojim od posebnih ciljeva u okviru prioriteta „društveni izazovi” koji je utvrđen u Prilogu I. dijelu III. točkama 1. do 7. Uredbi.

2. Prijedlozi se mogu podnijeti u svakom trenutku. Komisija određuje tri krajnja roka godišnje za evaluaciju prijedloga. Razdoblje između krajnjeg roka i potpisivanja sporazuma o

dodjeli bespovratnih sredstava ili obavijesti o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava nije dulje od šest mjeseci. Prijedlozi se raspoređuju u skladu s utjecajem, kvalitetom i učinkovitošću provedbe i izvrsnosti, s tim da kriterij utjecaja ima veću važnost. U svakoj pojedinoj mjeri sudjeluje najviše pet pravnih subjekata. Iznos bespovratnih sredstava ne prelazi 3 milijuna EUR.

Članak 55.

Ostale posebne odredbe

1. U slučaju mjera koje uključuju aktivnosti povezane sa sigurnošću, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se utvrditi posebne odredbe, osobito o predkomercijalnoj javnoj nabavi, nabavi inovativnih rješenja, promjenama u sastavu konzorcija, klasificiranim podacima, iskorištavanju, širenju rezultata, otvorenom pristupu istraživačkim publikacijama, prijenosima i licenciranju rezultata.

2. U slučaju mjera koje podupiru postojeće ili nove istraživačke infrastrukture, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se utvrditi posebne odredbe koje se odnose na korisnike infrastrukture i pristup korisnika njima.

3. U slučaju pionirskih istraživačkih mjera ERC-a, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se utvrditi posebne odredbe, osobito o pravima pristupa, prenosivosti i širenju rezultata, ili u odnosu na sudionike, istraživače i sve strane povezane s mjerom.

4. U slučaju mjera za osposobljavanje i mobilnost, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se utvrditi posebne odredbe o obvezama u pogledu istraživača koji imaju koristi od mjere, vlasništvu, pravu pristupa i prenosivosti.

5. U slučaju mjera koordinacije i potpore, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se utvrditi posebne odredbe, osobito o vlasništvu, pravima pristupa, iskorištavanju i širenju rezultata.

6. U slučaju zajednica znanja i inovacija Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT), sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se propisati posebne odredbe, osobito o vlasništvu, pravima pristupa i širenju rezultata.

GLAVA V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 56.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 1. stavka 3. dodjeljuje se Komisiji za vrijeme trajanja programa Obzor 2020.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 1. stavka 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 1. stavka 3. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 57.

Stavljanje izvan snage i prijelazne odredbe

1. Uredba (EZ) br. 1906/2006 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2014.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., ova Uredba ne utječe na nastavak ili promjenu, uključujući potpuni ili djelomični prestanak, dotičnih mjera do njihova zaključenja, ili do dodjele financijske pomoći Komisije ili tijela za financiranje u skladu s Odlukom br. 1982/2006/EZ, ili bilo kojim drugim zakonodavstvom koje se na tu pomoć primjenjuje 31. prosinca 2013., koja se i dalje primjenjuje na dotične mjere do njihova zaključenja.

3. Svi iznosi iz Jamstvenog fonda za sudionike uspostavljenog Uredbom (EZ) br. 1906/2006, kao i sva njegova prava i obveze od 31. prosinca 2013. prenose se na Fond. Sudionici u mjerama u okviru Odluke br. 1982/2006/EZ koji potpišu sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava nakon 31. prosinca 2013. daju doprinosu Fondu.

Članak 58.

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 11. prosinca 2013.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
V. LEŠKEVIČIUS